

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. директора коледжу
_____ М.М. Баб'як
«___» _____ 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання
у Дрогобицькому фаховому коледжі нафти і газу

Положення про дистанційне навчання у Дрогобицькому фаховому коледжі нафти і газу

Розглянуто і схвалено на засіданні педагогічної ради коледжу

Протокол № 9 від «30» 06 2021 р.

Це положення регламентує вимоги щодо організації дистанційного навчання та використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі Дрогобицького фахового коледжу нафти і газу (далі – «Коледж»).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблено на основі «Положення про дистанційне навчання» затверджене наказом Міністра освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.04.2013 р. за № 703/23235. Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання за денною та заочною формою навчання, у тому числі за допомогою дистанційних технологій, соціальних мереж та освітніх платформ.

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності здобувача освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Метою дистанційного навчання є здобуття освітньо-кваліфікаційного або освітньо-професійного ступеня за спеціальністю та освітньо-професійною програмою, шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та освітніх ресурсів відповідно до державних стандартів освіти.

1.4. Завданням дистанційного навчання є забезпечення для громадян можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.5. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- *асинхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому спеціальні платформи дистанційного навчання, електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- *веб-ресурси навчальних дисциплін (програм)*, у тому числі *дистанційні курси* – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

- *веб-середовище дистанційного навчання* – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- *дистанційна форма навчання* – форма організації навчального процесу у Коледжі, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітньо-кваліфікаційний або освітньо-професійний ступінь після їх успішної державної атестації;
- *інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання* – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;
- *психолого-педагогічні технології дистанційного навчання* – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- *синхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої усі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- *система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм)* – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;
- *система управління дистанційним навчанням* – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;
- *суб'єкти дистанційного навчання* – особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);
- *технології дистанційного навчання* – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у коледжі.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Дистанційне навчання у Коледжі реалізовується шляхом використання технологій дистанційного навчання для забезпечення та урізноманітнення

навчання в різних формах використання технологій навчання для забезпечення автономності та мобільності здобувачів освіти та реалізації права педагогічних працівників на самостійний вибір типів та форм проведення занять.

2.2. Дистанційна форма навчання у Коледжі може запроваджуватися за потреби, відповідно до наказів директора та рішення педагогічної ради.

2.3. Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів спеціальностей (освітньо-професійних програм), що затверджуються наказом керівника Коледжу.

2.4. Дистанційне навчання організовується для здобувачів освіти, які з будь-яких причин (стан здоров'я, проживання за межею пішохідної доступності до коледжу, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в коледжі.

2.5. Переведення на дистанційну форму навчання здійснюється за письмовою заявою студентів та/або їх батьків (одного із батьків) або законного представника неповнолітньої особи. Рішення щодо навчання здобувачів освіти за дистанційною формою приймається педагогічною радою та оформлюється наказом керівника Коледжу.

2.6. У випадку припинення (відсутності) причин (обставин), визначених п. 4 цього розділу, здобувач освіти згідно з рішенням педагогічної ради коледжу припиняє навчання за дистанційною формою та згідно з власним рішенням (у разі досягнення повноліття) та/або рішенням батьків (одного із батьків) або законного представника і відповідно до законодавства може продовжити здобуття освітньо-кваліфікаційного або освітньо-професійного ступеня у Коледжі за іншою формою навчання.

2.7. Строк навчання здобувачів за дистанційною формою встановлюється навчальним планом спеціальності і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.8. Кількість здобувачів освіти коледжу, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення педагогічної ради коледжу в межах ліцензованого обсягу підготовки за денною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу у Коледж.

2.9. Для реалізації дистанційного навчання та використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі Коледжу використовуються спеціалізовані веб-ресурси, зокрема сайт дистанційного навчання Коледжу «ДФКНГ – Навчання ONLINE» (<https://distn.dkng.net.ua/moodle/>), та додаткові веб-ресурси, які відповідають вимогам щодо проведення та організації

дистанційного навчання (паке́т програм спеціалізованого хмарного забезпечення Google Workspace, Zoom, Viber та ін.) (див. додаток).

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання у Коледжі запроваджуватися за потреби, відповідно до наказів директора та рішення педагогічної ради та здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання у Коледжі є: лекція, семінар, урок, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар, урок проводяться зі студентами (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.3. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.4. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.5. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів, лабораторій, з використанням відповідного програмного забезпечення.

3.6. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу у Коледжі можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах, семінари тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.7. Практична підготовка студентів, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.8. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання у коледжі включають поточний контроль, проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені Коледжем контролю знань, умінь та навичок, набутих студентом у процесі навчання.

Для студентів денної форми навчання, які за необхідності змушені перейти на дистанційну форму навчання, усі контрольні заходи можуть здійснюватись дистанційно у формі тестування або здачі контрольних робіт з використанням відповідних веб-ресурсів («ДФКНГ – Навчання ONLINE», Google Classroom). Дозволяється також проводити контрольні заходи з використанням інших можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

Для студентів заочної форми навчання, які за необхідності змушені перейти на дистанційну форму навчання, усі контрольні заходи (екзаменаційна сесія) можуть проводитись у формі тестування або здачі контрольних робіт виключно на сайті дистанційного навчання коледжу «ДФКНГ – Навчання ONLINE» (<https://distn.dkng.net.ua/moodle/>), або з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається.

3.9. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється у встановлені навчальним планом строк, за умови повного виконання його здобувачем освіти згідно з статтею 51 Закону Ук раїни «Про фахову передвищу освіту», з використанням відповідних веб-ресурсів («ДФКНГ – Навчання ONLINE», Google Classroom) та інформаційно-комунікаційних технологій відеоконференц-зв'язку, за умови забезпечення аутентифікації особи, яка проходить державну атестацію.

4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. У Коледжі використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії здобувачів освіти:

- студенти (слухачі) Коледжу, які навчаються за денною та заочною формами навчання, для яких надається доступ до електронних версій навчально-методичного забезпечення дисциплін (навчальних курсів);
- обдаровані студенти (слухачі), які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;
- особи з особливими потребами;
- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном;
- іноземні студенти та особи без громадянства.

4.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись в коледжі при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину;

вивченні додаткових (факультативних) предметів; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; підготовчих курсах до вступу у Коледж; підготовчих курсах до ЗНО; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

4.3. Перелік дисциплін, предметів чи тем навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються дирекцією Коледжу за погодженням з предметними, цикловими комісіями.

4.4. У коледжі технології дистанційного навчання можуть використовуватись при організації навчального процесу за програмами первинної професійної підготовки, перепідготовки або підвищення робітничої кваліфікації, а також за навчальними програмами з навчальних практик.

4.5. Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, на полігонах, тренажерах, у навчально-виробничих підрозділах, навчальних господарствах, а також на робочих місцях на виробництві та в сфері послуг або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

4.6. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні усіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти.

4.7. У коледжі при організації навчального процесу за денною формою навчання, в тому числі для слухачів підготовчих курсів, технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

Для методичного забезпечення навчального процесу за заочною формою навчання використання технологій дистанційного навчання у Коледжі є обов'язковим. Викладачі, які забезпечують навчальний процес на заочній формі навчання, зобов'язані створити та наповнити методичними матеріалами навчальні курси (дисципліни) на сайті дистанційного навчання коледжу «ДФКНГ – Навчання ONLINE» (<https://distn.dkng.net.ua/moodle>).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

5.2. Педагогічні працівники Коледжу для організації дистанційної форми навчання, мають підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (при проходженні підвищенні кваліфікації не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 30 кредитів ECTS). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації з тематикою дистанційного навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:
 - методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
 - документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
 - відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
 - мультимедійні лекційні матеріали;
 - термінологічні словники;
 - практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

6.1. Навчально-виховний процес на період здійснення дистанційного навчання проводиться згідно графіку навчального процесу, затвердженого на початок навчального року, та згідно діючих усіх положень щодо організації навчально-виховного процесу та змін внесених до них.

Допускається внесення змін у графік навчального процесу для студентів усіх курсів навчання за виключенням випускних, а саме:

- перенесення екзаменаційних сесій на час завершення семестру, та не пізніше 30 червня;
- перенесення усіх видів практик до настання екзаменаційних сесій за поточний семестр;

6.2. Усі види занять (навчальні заняття, факультативи, консультації тощо) з використанням дистанційної форми навчання здійснюються згідно розкладу занять, затвердженого на початок семестру.

6.4. Облік навчальних занять здійснюється згідно розкладу занять з занесенням у журнали академічної успішності груп, затвердженого на початок семестру, та з урахуванням змін внесених розпорядженнями завідувача відділення, наказів тощо згідно педагогічного навантаження викладачів, доведеного їм на початок навчального року.

6.5. Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти відбувається згідно діючого [«Положення про модульно-рейтингову систему оцінювання знань студентів»](#).

Екзаменаційні сесії та виробничі і переддипломні практики на випускних курсах поводяться у терміни встановлені навчальним планом.

Навчальні практики проводяться у терміни згідно наказів по Коледжу та графіку навчального процесу. Допускається для виконання програм практики у зв'язку з святковими вихідними днями, які припадають на час проведення практик, проведення занять з практики у дві зміни та проведення практик у вихідні (суботні) дні.

Проведення переддипломних практик відбувається виключно на базах практик згідно затвердженої теми дипломного проєкту, які здійснюють свою виробничу діяльність в умовах встановлених обмежень згідно «Положення про проведення практик».

6.6. Проведення навчальних лабораторних занять відбувається згідно календарного тематичного планування та розкладу занять. Оцінювання лабораторної роботи відбувається з виставленням студенту очікуваної оцінки за теоретичну частину роботи, виконання дослідницької частини лабораторної роботи відбуватиметься у час відновлення проведення навчальних занять в аудиторній класичній формі у терміни встановлені окремими наказами по Коледжу. За результатами виконання дослідницької частини лабораторної роботи студенту виставляється оцінка, яка заноситься в журнал поруч з очікуваною оцінкою за теоретичну частину лабораторної роботи.

6.7. Захист курсового проєкту (роботи) відбувається з використанням дистанційних технологій (презентації, вебінари, онлайн конференції) у комісіях, згідно педагогічного навантаження викладачів, доведеного їм на початок навчального року. Оцінювання відбувається згідно діючого [«Положення про модульно-рейтингову систему оцінювання знань студентів»](#).

6.8. У випадку поновлення проведення аудиторних занять завідувач відділенням складає додатковий розклад занять під час сесії та практик для виконання студентами дослідницьких частин лабораторних робіт, та консультаційних (контрольних) занять з тем, при вивченні яких виявлені недостатні результати успішності студентів, або були невиконані у силу різних причин. Викладачі дисциплін подають завідувачу відділенням службову записку з вказанням необхідної кількості таких занять.

6.9. Загальний контроль за виконанням робочих програм навчальних дисциплін покладається на заступника директора з навчальної роботи, виконання розкладів навчальних занять на завідувача відділенням.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У КОЛЕДЖІ

Сайт дистанційного навчання «ДФКНГ - Навчання ONLINE» (<https://distn.dkng.net.ua/moodle/>) на платформі Moodle – віртуальне навчальне середовище Коледжу онлайн-формату, навчальна платформа призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і студентів (слухачів) в єдину надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища.

Пакет програм спеціалізованого хмарного забезпечення Google Workspace, в тому числі:

Google Клас (GoogleClassroom) – безкоштовний сервіс, який прискорює обмін інформацією між учасниками освітнього процесу. Ця система об'єднала найпопулярніші можливості Google: пошту, документи, сховище даних, календар;

Google Презентації (GooglePresentations) – додаток, який дозволяє працювати з файлами на пристроях з операційною системою Android. У такий спосіб можна створювати та редагувати презентації, відкривати до них доступ іншим користувачам, додавати коментарі та відповідати на них, додавати слайди, змінювати їх розташування, форматувати текст. Частково з додатком можна працювати без підключення до мережі Інтернет;

Google Meet (попередня назва Hangouts Meet) – сервіс відеотелефонного зв'язку, розроблений компанією Google. Є одним з двох додатків, які замінили Google Hangouts.

iLearn – це безкоштовна гейміфікована платформа з навчальними онлайн-курсами, тестами та вебінарами;

Kahoot! – сервіс, який дозволяє генерувати тести і проходити їх в ігровій формі. На заняттях може стати інструментом для перевірки знань. Використовувати можна прямо у браузері;

Edmodo – освітній сайт, що побудований як усічена соціальна мережа за типом Facebook. Дозволяє оперативно спілкуватися викладачам та здобувачам освіти;

LearningApps.org – сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи;

Stepik – безкоштовна освітня платформа та конструктор відкритих онлайн-курсів та уроків;

OnlineTestPad – онлайн конструктор тестів, опитувань, кросвордів.

Месенджери Skype, Viber, WhatsApp, Zoom – для організації спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу;

Linoit – віртуальна дошка (полотно), на якій можна закріплювати спеціальні стікери з інформаційними замітками, зображеннями, відео та документами);

Padlet – універсальна онлайн-дошка (онлайн-стіна) яку легко застосовувати в освітньому процесі); Trello - онлайн-програма, що допоможе організувати продуктивну командну роботу учнів. Наприклад, створення проекту чи підготовку до предметного турніру);

Plickers – додаток, який дозволяє організувати тестування за допомогою карток з QR-кодом та швидко отримати результати.